

Verslag Ambtsdragersavond Straatpastoraat

24 februari 2026

Straatpastor Bernadette vertelt over haar werk en het leed in de stad. Een avond georganiseerd door de AK PGA.

Straatpastoraat

Zielzorg aan dak- en thuislozen
geestelijke verzorging
pastoraat in een "leefwereld" zonder scherpe
afbakening

pastor te gast

- in ruimte
- in tijd
- in het leven met kwetsbaarheden

Achtergrond

Bernadette beschrijft de verandering van doelgroep in de 18 jaar van haar straatpastoraat. Sinds 2013 is de groep gaan groeien omdat een heleboel mensen met een psychische aandoening erbij kwamen. Inmiddels zijn er ook vaak mensen met "moderne" vaardigheden, bv belangenbehartiging of IT. Ook licht verstandelijke beperkingen, of mensen die aan het overleven zijn en geen ruimte hebben voor meer.

Wat zijn de taken van de straatpastores van Stichting Straatpastoraat:

- Vertrouwen vinden, helen, verzoenen, zorgen voor de ziel
- Samenwerking met Verschillende disciplines: bed/bad/brood, verslavingszorg, psychiatrie, straatpastores kijken naar de hele mensen
- Twee jaar geleden een eerste kloosterreisje
- Zorgen voor de ziel, alledag:
- Gesprekjes die zomaar over het geloof kunnen gaan
- Uitvaarten, kapel van de Xaveriuskerk

rugzakken

- psychische kwetsbaarheid
- verslavingen, schade van gebruik
- licht verstandelijke beperking
- Ontregeling, geen aansluiting met samenleving, niet mee kunnen
- Culturele en taalbarrières
- Lichamelijke uitputting
- Leven en overleven

Percentages en definitie

Ethos telling (eerst in Brabant): iedereen die geen passende woonruimte hebben op dat moment.: op de bank bij iemand, op campings, langer dan instellingen dan nodig, ook mensen die wachten op een woning in een AZC. Dan zijn vrouwen 32 procent, terwijl het in de opvangen 15% is. De grootste groep is de jongeren van 18-27.

Ethos telling dakloosheid t.o.v. CBS

- fundamenteel anders kijken en tellen
- Aandeel vrouwen en jongeren
- Bureaucratische vragen

Opvallende zaken over maatschappelijke opvang

- Kwintes organiseert de maatschappelijke opvang in Amersfoort. Daar zitten ook mensen die overdag naar hun werk gaan.
- Opvang is niet altijd veilig.
- Onder Mensen die de maatschappelijke opvang nodig hebben zijn ook mensen die niet goed met prikkels kunnen omgaan: autisme, ADHD etc.
- mensen met weinig geld, er wordt veel geleend, gestolen, geldezels

Elke slaapkamer op de opvang heeft vier bedden, met alle problemen van dien. Voor vrouwen is het ook een lastiger plek, 10% en daarom juist onveiliger. Een paar vrouwen met Afrikaanse migratieachtergrond ondervinden heel veel gedoe. (momenteel gaat het weer beter) Er is een aparte opvang voor drinkers. Deze wordt door Roads geleid, een zusterorganisatie van Jellinek. Eenpersoonskamers en slaapzaal.

Straatpastoraat in Amersfoort

twee kanten op:

- zielzorg
- droom inclusievere samenleving > de schoonheid laten zien

Ontwikkeling slaapopvang

- 2008-2009 was er een gedoogplek (drinken, gebruiken) achter het stadhuis
- Dienstverlening Kwintes stopt per 1 juli. De Ttussenvoorziening neemt de zorg over. Die kwam met een pand in de Bergstraat. De buurt voelt zich daardoor overvallen. Dat pand is nog niet klaar, pas 1^e of 2^e kwartaal 2027.
- Ook bij zon en schild is een opvang genaamd de IJsselberg maar die wordt per 1 juni gesloopt.
- Veel is nog niet bekend over nieuwe voorzieningen. De gemeente zegt nu nog: het lukt.

- Voorziening op Smallepad behuist 26 mensen, de vrees is dat er mensen bij geplaatst worden, Terwijl dat van de brandweer niet mag.

Vershil van het straatpastoraat met GGZ of een boa

- Wij zijn vertrouwenspersonen. Dit is belangrijk in een wereld waar de sociale dienst heel veel wil weten.
- Soms is het pastoraat: rituelen, begravingen, bidden, de hele mens zien. Niet alleen wat kapot is en gerepareerd kan worden.
- De straatpastor is de enige van wie niets moet. Samen oplopen. En als je niet wil, dan hoeft het niet.

Vragen aan Bernadette

1. Hoe houd jij jezelf staande hierin?

A: Het is prachtig om bij mensen dichtbij te kunnen komen. Ik krijg zoveel terug, aan mooie dingen, indrukwekkende verhalen, mores, zorgzaamheid voor elkaar, nauw met elkaar optrekken. De term volhouden past al bijna niet.

2. Hoe stel je je voor aan verschillende mensen? Wie zeg je dat je bent en wat je doet?

A: de meeste nieuwe mensen leer ik kennen bij de opvang of bij de straatadvocaten. Tegen die mensen zeg ik: Ik ben namens de kerk op straat; ik ben er om tegenaan te praten als je dat wil.

In groepjes: Bedenk een punt ter aanbeveling voor de missionaire opdracht van de PGA.

Reacties uit de groepjes (A-F)

- A. Nieuwsgierig zijn naar wat de mensen zelf zeggen behoefte aan te hebben.
- Er is een huis voor mensen die gescheiden zijn maar die geen woonplek hebben.
 - Je moet zijn waar de nood is.
 - Hulpverlening: missionair, diaconaal, mens to mens.
 - Bernadettes rol is er niet een van een probleem oplossen.
 - Zeven werken van barmhartigheid
 - Je komt als gezant van God, ook al weet of accepteert de ander het niet.
 - Troost
 - Alpha-achtige kerkdiensten: eerst eten/ontmoeten; dan leerdienst, dan gesprek.
 - Ontmoeting organiseren
 - Wij hebben de neiging om vanuit onszelf te denken
 - Misschien met mensen die we ontmoeten bv de diaconie vragen, wat heb je nodig?
 - "Wat willen jullie dat wij zijn? ... Je mag het ook zelf organiseren." Met onze steun. Is het iets wat *wij* willen? Of is het iets wat in de buurt leeft of de buurt aanspreekt?
- B. Als het zo moeilijk is voor vrouwen en jongeren om een veilige plek te vinden, daarop inspelen. Weet hoe moeilijk het is om je kwetsbaarheid te tonen. Een luisterend oor, geen oplossingen. Eventueel samen naar oplossingen zoeken.

- C. We hebben niet alle oplossingen. Naast de mensen gaan staan, niet beter, wij hebben ook onze kwetsbaarheden. Kwetsbaarheid erkennen wederzijds.
- D. Er meer op uitgaan. Door naar buiten te gaan kom je de mensen tegen. Meer samenwerken met andere instanties in de stad. Bijvoorbeeld de koffiëbus.
- E. Flyer in de buurt doen over de kerk. Ook met PGA-input op de flyer. Luisteren naar wat de behoefte is. Mensen willen heel graag bij een club horen. PGA-gecoördineerd.
- F. Concreet willen vertellen over de bron van ons geloof: Jezus. Bv "de kerk helpt mee" de jaarlijkse kerstnachtdienst, openstelling van de kerk. Relatie met de wijk houden.

Losse opmerkingen

- In je eigen kerkgemeenschap je kwetsbaar opstellen. Durf je kwetsbaar op te stellen, want anderen voelen zich minstens net zo kwetsbaar
- Hoe kun je Jezus ook inbrengen. We hebben de jeugd nog niet ingebracht. Ook de jeugd heeft een plek nodig.
- Bijna alle kerken hebben een migrantenkerk in huis. Contact gaat heel erg moeizaam. Hier ligt ook nog een taak.